

Szerkesztősegi iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefón 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 79. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy órára ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, április 7.

A torontáli muzeum kérdése.

Nagybecskerek, április 7.

A „Muzeumok és könyvtárak országos bizottságának kulturális tevékenysége sok oly helyen teremtett társadalmi és művelődési mozgalmat, amelyet azelőtt történelmi poros akták fődtek és csak nagyritkán valamely szenzációs esemény rántott ki a feledés homályából. Így jutott Nagybanya, Erdély és a felvidék némely történelmi nevezetességű városa kulturális jelentőséghez és a kutatóknak kíváncsi figyelme rája terelődött.

Magyarország történelmi, néprajzi és művelődéstörténelmi multjával eleddig keveset törődtek, ámde Wlassics Gyula kultuszminiszternek a magyar kulturtörékvéseket egyetemesen fölkaroló nagy elhívését ez az elhagyott és parlagon heverő kulturtörténelmi tőke sem kerülte el. Évi szubvenciók, a központtal való élénk kapcsolat megteremtése, az érdeklődésnek lángszavakkal való fölébresztése, az arra hivatott tudósoknak izgató munkássága, a folytonos lelkesedés, nógatás, a meg nem szünő bátorítás megszülte a maga áldásos eredményeit. Akció és insztagáció: oly jel-szavak, melyek az ügyért lelkesedő önzetlenek táborát nyugodni nem hagyják, mivel az a meggyőződés, hogy a magyar mult megőrzése egyúttal a magyar jövőnek megdönthetetlen alapköve s ha eddig jeles szavakkal, szónoklatokkal, a régi dicsőségnek tudományos bizonyításával hadseregeket, anyagi áldozatokat, pénzt és vért lehetett a magyar föld, a magyar Antaeusból kiteremteni, itt az ideje, hogy be is mutassuk, miszerint mely tárgyakban, eszközökben fekszik az a forrás, a melyből a szép szó, a lelkes szónoklat fakadt. És e tekintetben a magyar nemzet még sokat tehet, de legtöbbet minden vidék, megye a maga szűkebb határain belül.

Torontálmege, Nagybecskerek fogé-

kony közönsége is megragadta ez eszmét, mely bevilágít a mult sötét viharába és megvilágítja a kamatoztató jövőnek új területeit. Már muzeumról, népkönyvtárról, sőt kulturpalotáról rebesgetnek, holott csak a megvalósítás küszöbén állnak. S ez már maga is kezdetnek sokszor elég. Elég akkor, midőn az ügyért lelkesedő, szakavatott és a kultura iránt fogékony lélek kerül a mozgalom élére, ami, hála a torontáli intelligencia bizalmának, már meg is van.

Amde a többi vidéki muzeum és könyvtár alapítás sem ment egyszerre, hanem a gyűjtés, adakozás, följánlás, bizalomnak sokféle neme játszott közre, míg végre a már meglevő magból sudár fa nőit ki. Ha Torontálmege közönsége követi más ily fajta intézmények keletkezése körül megindult mozgalmakat, hasznos eredményeket fog elérni.

Csak egy párra akarom az érdekeltek figyelmét fölhívni.

Ily muzeum a gyűjtés által keletkezik első sorban. Minden épkezláb kulturember, ahol csak teheti s ahol megőrzésre fontos dolgot lát, bárhol is, uton és utfélen: etnografiai dolgot: ruhát, kendőt, szőnyeget, házi eszközt, iparcikket, legyen az a multból, vagy a jelenből, rongyos vagy ép, (de legyen első sorban a magyar föld kincse) azt a muzeumba hordja össze, hol az kezdetben szerény, később pedig becses helyet foglal el. Tanárok, tanulók, tanítók, pap-ság, de a nép maga e gyűjtés eszközlője.

Egy másik eszköz az adakozás. Régi pénzek, edények, családi levelek, nem becses vagy értékes könyvek, szerszámok, képek, fotográfiák, rajzok stb. mind helyet kérnek itt. S e helyen szükséges a határozó fölszólítás egyesekhez és az összeséghez, hogy könyvtáraikból kielejtezett, vagy nem használt munkákat, tárgyakat a muzeumnak adományozzák. Első pillanatra ez mintha egy lomtárnak jellegét viselné magán, de ha meggondoljuk, hogy sok világhírű

olasz könyvtárnak, muzeumnak ez az alapja s most már nagyértékű patinája, akkor sem a muzeum nem restelli ezeknek gyűjtését, sem az adományozó ajándékának csekély-ségét. A megye maga követelheti és kieszközölheti, hogy a sok megyei nyomda ideadja kiadványainak hivatalos példányát, miáltal a megyei kultura képe csakhamar kialakul és leteszi ennek a kulturának dokumentumait. Megállapítja hirlapkönyvtárát. Így vagyunk a levelekkel, bármilyen levelezés legyen is az, hacsak a megyebelire vonatkozik, egykor becses kincse lesz a kulturtörténetnek, a kutatóknak és vele a nemzetnek. Így vagyunk a képekkel és rajzokkal, melyek a megye földjének egyes részeit, városának egyes építményeit megőrző tanulságul. Ide lehet összegyűjteni a megye vagy városainak történetére vonatkozó, másutt megjelent, vagy más levéltárakban őrzött adatok másolatait, leveleit. Ide kerülhetnek idővel a megye urainak jeles gyűjteményei.

A följánlás és a bizalom abban nyilvánul hogy egyes családok, legyen az polgári vagy nemes, a muzeumot biz-zák meg, hogy leveles ládáját vagy történelmi nevezetességű emléktárgyait itt letéteményezi és megőriztetni. Ez a történet coffre fort-ja, melyet egy egész nemzet éber és örökös szem ellenőriz s mely felé minden család kegyelettel és tisztelettel föltekint.

Ime röviden és általánosan az a magánmozgalom, mely minden kulturregysüle-tet még megalakulása előtt jellemez.

Utána következik a megalakulás s vele a hivatalos gyűjtés, adakozás és följánlás, midőn a nemzet figyelme fordul a muzeum felé és duplumok kicserélése, helyi jelentőségű dolgok adományozása által egy kulturális váltogazdaságot teremt, mely által a muzeum nő, gyarapodik, fejlődik és értékessé lesz. Ezzel karöltve járnak a kutatások, ásatások és vásárlások, a melyekre a kultuszminiszter évi subvenciói, bár nem

A „TORONTÁL“ tárcája.

Boldog Béni.

— Rajz. —

Írta: Oldal János.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Sokan vannak, akik a Béni nevet nagyon elcsépelnek tartják. Hát bizony magam is annak tartom, de nem tehetek róla, hogy hősömet igazán Béninek hitták.

A vezetékneve Zsálya volt; a Boldog név csak később ragadt rája. Ha igaz az, hogy csak az a boldog ember, aki maga vallja magát lélekben annak, akkor bizvást mondhatom, hogy nem igen járt Béniél boldogabb ember plánétánk hepehupás hátán az időtől fogva, hogy jó anyánk a semmiből sárgombóca sűrűsödött.

Szegény Béni!

Béni apja, az öreg Zsálya Gerzson egy bán-sági szegény kis protestáns eklézsiának a papja volt. Mindenki megelégedett, boldog embernek ismerte. Az öreg dicsérni sokszor dicsérte az Urat; az összesség nevében kérni is elégszer kérte az Istent, de — jól tudja, aki a veséket vizsgálja — afféle kéressel, amelynek a teljesüléséből egy-dül ő rá nézett volna valami öröm vagy akarsak morzsányi földi haszon, afféle — mondhatnám privátkéreléssel, ments Isten, hogy valaha is odalépett volna az Ur trónusának a számolya elé.

Azaz, hogy . . . hisz ő is csak ember volt! . . . mégis megiette; de csak egyszer, egyetlen egyszer diadalmaskodott rajta az emberi gyarlóság.

— Jóságos Isten — sohajtott föl egy izben a jó öreg, a mikor a nap hevétől eltikkadva a

méhesben pár pillanatra pihenőre tért — ha már az volt a rendelkezés, hogy megszapordjék a néped, akkor add, mennyei Atyám, hogy az, a kit várunk, fiu legyen. Legyen ugyanannyi fiam, mint a hányval megáldottad Jákobot; engedd, hogy nálam is József után Benjámint következzen.

És Isten meghallgatta hűséges szolgálja kérését: még az éjjel világra jött Béni, a leányokat nem számítva, a tizenkettedik a hadban.

Másfél órára rá a sütés-főzésben kigyuladt a tiszteletes ur háza; meg a fala sem maradt meg. Akárhány embert ismerék, a ki az efféle dolgot egyenesen szerencsétlenségnek minősítene. De nem úgy Béni.

— Milyen szerencse, mekkora szerencse! Mindnyájan megmenekedtünk. Ó, a jóságos Isten nem hagyja el az őveit! szokta Béni mondani, valahányszor később erről az esetről megemlékezett s a há akönyve, amely ilyenkor jóságos arcán végig szaladt, száz Demoszteneznél is ékebben bizonyította, hogy mennyire meggyökerezett Béni lelkében a hit, hogy őt a sors már élete hajnalán elsőrendű kegyeltjei közé sorozta.

A fiu — hogy visszazökkenjek a kerékvágáshoz — szépen fejlődött testben, lélekben. A szegedi piarista professzorok nem győzték dicsérni; társai is szerették. Még a tűzbe is belementek volna érte, de ezért mégis akárhányszor megesezt, hogy a háta mögött még a sereghajtó is nagyot nevetett rajta. Biz' Isten, furcsa egy gyerek is volt ez a Béni!

A Sombó-gyerek egyszer a Tolmácsy Ferkó fejének szánt Vergiliusz-szal vad véletlenségéből akkora lyukat ütött a Béni fején, hogy az ökörszem fészket rakhatott volna benne. S Béni lelkében — ki hinné? még ez is szerencsés eseménynyé formálódott át.

— Hívány fráter vagy te, Sombó! — szölt rá Béni iskolatársára — ha most nem állok itt, a könyved egyenesen neki megy a fűszeres kirakatnak, s az apád fizethetne, mint a köles; pedig hát ugy tudom, hogy nálatok még a betevő falatra sem igen telik. Csak annak örülök, hogy szegény apádat megkíméltem a költségtől, meg a keserűségtől.

Főtisztelendő Való József, a szegedi gimnázium híres professzora is ilyenek ismerte Bényt, mert különben nem mondta volna nagytudományu Csaplár Benedek professzor urnak, a mint éppen a szent Rókus temploma mellett elhaladtak, hogy:

— Derék egy fiu ez a Zsálya; de kár, hogy annyira élhetetlen.

Tudós Csaplár Benedek fejével szóltanul ráütötte az igent; nyilván a Béni gyerek délelőtti diadalára gondolt. Mert tudni való, hogy a kit jó Csaplár Benedek a kérdéseivel végig kergetett a görög igék labirintusán s a kinek a hajszá végén azt mondta, hogy: Jól van! — az a diák a pajtásai előtt hajszállal sem volt kisebb ember, mint a régi görög ember szemében az olimpiai hős, a kinek nagy hűhóval kezébe nyomták az örök dicsőséget jelentő olajfaágacskát s a kinek a tiszteletére a szülővárosa falán rést ütöttek.

Kergették egymást az esztendőket.

Béni az egyetemre került. Kitűnő érettségi bizonyítvány, tizenöt forint (az önképző-körben. A mohácsi vész okai című, harminchétt írott ivre terjedő értekezéssel elnyert pályadíj vala), egy nagy fazék rántás és egy kis zsák krumpli, végül — majd hogy el nem felejtettem — a szülő községtől kapott szegénységi bizonyítvány: ez volt Béni egész vagyona. S mint a kinek se hazája, se tanyája, úgy vonult be Béni értéktelen czókmókjával ebbe a szép városba, a melyet azok,

A „Hivatalos Melléklet“ 61-ik számával.

április 6.

főszolgabírájától.

298—33

ny.

hoz tartozó
s lemondás
ennel pályá-

ő. A körhöz
chháza.

l Óbessenyő
háza része-
telep része-
n 1224 ko-
80 fillér
átogatási díj

g tárgyá.
ártelep 650
el bir. A
si nyugdíj-

k kérdéses
z 1883. évi
tést igazoló
et hozzám
is inkább
beérkező
em fogom.
évi március

Károly,

gabiró.

308—22

ény.

járásában
Zichyfalva,
y, György-
nak, rend-
pályázatot
akik ezen
1888. évi
n törvény
min. ren-
képesítést
vényeiket
adják be.
sa 1200
megállá-

vágatási
lők után
várható.

helyett:

opf,

abiró.

u 32.

nabb

vé,

—

tó.

at,

vala-

veté-

..

ukat

nt.

tók.

ak

27—x.32

óriásiak, de mégis elegek, hogy megindulhassanak stb

Itt a kezdet stádiumában van a dolog. Van már őrizetben egy népkönyvtári alap. Sajnos zár alatt. Van érzék és jóakarát, mely gyűjteni, adni és ajánlani akar. Van a torontáli földnek sok elrejtett kincse, mely fölászásra vár. Itt zajlott Priszkosz Rhetor óta gót, alán, hun, szláv és magyar nép, itt fekszenek kunhalmok alatt csontjaik, fegyvereik és kincseik, itt szánt a pör templomromok és régi udvarházak alapja fölött s ennek föl kutatása a muzeum hivatása.

Az udvarházak, templomok padlásain, lomtáraiban, bezárt könyvtáraiban, a községi levéltárak polcain, egyes családok házaiban, a parasztnép konyháiban sok, nagyon sok oly dolog hever, mely egy muzeum színiét, gazdagságát, kincsét megalapíthatja, csak az ügyes, szakavatott kéz fogjon belé és indítsa meg — még a hivatalos megalakulás előtt — az akciót, az ügyért lelkesedő férfi gyűjtsa meg és élcszse azt a lángot, amelynek fényénél multunk apró vagy nagy kincsei szemünk elé táruljanak.

Morvay Győző.

Torontálvarmegye valamennyi községi és körjegyzőjének!

A községi és körjegyzők részére 126.000/1902. B. M. számú rendelettel kiadott ügyviteli szabályzat 88. § a értelmében kötelesek a varmegyék a jegyzői magán munkálatokra vonatkozó szabályrendeletet egységes alapon megalkotni.

Felkérjük igen tisztelt kartársainkat, hogy ezen léteérdekeinket érintő fontos ügy megbeszélése és határozati javaslatunk előterjesztése céljából folyó évi április hó 19-án d. e. 9 órakor Nagybecskerekén a Róza szálloda II. emeleti termében minél számszerűbben megjelenni, esetleg minden járásból két kartársat kellő utasítással ellátva, a megjelenésre felkérni sziveskedjenek.

A jelenleg érvényben levő magánmunkálati díjszabályzatok kivonatai az egész varmegye területéről rendelkezésünkre állanak.

Kelt Grabácon 1903. évi április hó 4-én.

Forster Imre,
egyleti főjegyző.

Vihely Géza,
egyleti elnök.

a kik még nem láttak becsületes munkáért epedő százezer éhes embert télviz idején szunyoghálóból összerótt kabátocskáiban és a láb fejére csavart darócban a betevő falat után rohanni — persze más értelemben az ország szívének szoktak nevezni.

S ha véled, hogy az elhagyatottság érzete csak egy pillanatra is képes volt a fiú derült egére felhőt hajtani, nagyon csalódol. Mint kis patak a beléje esett falevelet, vitték Bényt boldogító vágyai, gyorsan, ellenállhatatlanul.

Egy kerepesi-uti paraszt-vendéglő fogadó mindenésénél lerakta a batyuját s megindult — ugyan hová is indulhatott máshová? — a Nemzeti Muzeum felé, nem is sejtve, hogy ott áll be életében a nagy fordulat, amelyet a dráma elmélete — hogy mentül kevesebben értsék — görög-latin szóval peripécianak szokott nevezni.

Bényi megállt a nagy ház kapualjában s körüljárta a szemét olyan szent ámulattal, hogy még a portásnak is a szemébe ötlött. A jó öreg megszólította az ifjút s jó magyar arca derűjével, egy-két nyájas szóval csakhamar odaférfközött a Bényi lelkéhez. Egyik szó adta a másikat s a dolog vége az lett, hogy Bényi még aznap délután bevonult Keczei Rabócz Máté polgári vendéglős, a jó öreg portás barátjának a házába, ahol mint a hatusztendős Sárika instruktora kezdte meg pályafutását, melyet — ha a spártai ember szükszavuságával csak annyit mondunk, hogy: szabad lakás, szabad koszt, havonkint 5 pöngő — legalább is fényesnek kell mondanunk. Ehhez járult, hogy mindjárt az első hónapban — éppen a régiség-tárt rendezték — az öreg portás protekciójával ő is bejutott a Nemzeti Muzeumba, mint napidíjas egy forint napi járandósággal.

Imre bemutatott az érem egyik oldalát; lássuk a másikat.

(Vége köv.)

Értekezlet a telepés községek ügyében.

— Saját tudósítónktól. —

— április 7.

A varmegyeháza főispáni kistermében ma délelőtt dr. Dellimanics Lajos főispán elnöklésével értekezlet volt a torontálmezei kincstári telepés községekben főnálló telepváltságok biztositási és behajtási módozatainak megbeszélésére.

Az értekezleten jelen voltak: a kincstár képviselőiben Csernovics Diodor aradi kincstári jószágigazgató, Papp Géza országgyűlési képviselő, dr. Vinczevidy Ernő alispáni helyettes, Daniel Ferenc központi, Gyertyánffy Jenő pancsovai, Hadfy Károly nagyszentmiklósi, Uzbasich Gáspár esenei főszolgabírák, Jánosi aradi jószágigazgató-sági titkár, Nagy temesvári kincstári ügyész, dr. Múss Aurél nagybecskereki kincstári alügyész, Reitter Oszkár rendőrkapitány, Lindhoff János nagybecskereki kincstári ispán, Mattyasovszky temesvári ispán, továbbá a telepés községek képviselői.

Dr. Dellimanics Lajos üdvözi a megjelenteket s az értekezletet megnyitja.

Csernovics Diodor előadja, miután a kincstár tapasztalta, hogy képtelen a hátralékos telepváltságokat behajtani, arra a meggyőződésre jutott, hogy csak a közigazgatási hatóságok közreműködésével lesz képes célt érni. Ezért hívták össze az értekezletet, hogy a meghívott hatósági férfiak hassanak közre ebben s egyúttal adják elő nézeteiket ebben a tekintetben s ismertessék az egyes telepés községek viszonyait.

A nagymérvű hátralékok behajtását mindenestre elsősorban békés uton felhívással kell megkísérteni, ha ez nem használna, akkor a hátralékosokat bepörlik és telepeikből kimozdítják.

Reitter Oszkár fölhozza ezután, hogy a beperesítések előtt bizottságilag alaposan állapítassék meg az illető telepészek fizetőképesége és kuttassák, hogy mik az okai a hátralékok nagymérvű felszaporodásának és hogy csak azok ellen tegyenek komoly lépést, kik hanyagságból, spekulációból és azért nem fizettek, mert telepés földjeiket bére adták. Példákat hozott föl Felső-Muzslyáról, hogy ott 1889-ben már a telepítés-kor hibát követett el a miniszter, mert természetlen vízenyős területet kaptak a telepészek, ahol a bevetett mag minden tavasszal elpusztult a tiszai átszivárgó vizek miatt s így a mag és a munka is kárba veszett. Ez így tartott öt évig, míg végre a lecsapoló társulat létesült, mely idő óta az jótékonyan működik. De az az öt év, míg a lecsapolás létesült, éppen elegendő volt arra, hogy a telepészek felig meddig tönkremenjenek, mert hátralékaik ezalatt egyre szaporodtak, nem lévén módjuk a vizes földek rossz termése folytán fizetni. Hozzá járult a bajhoz, hogy igen sokan szikes földet kaptak. Kérte tekintetbe venni, hogy a telepészek között számosan nemescsak telepváltságdíjjal, hanem armentesítési és lecsapoló társulati járulékokkal, továbbá községi pótdadó és háromféle vetőmag kölcsönrel vannak hátralékban, mely hátralékok legjelentékenyebb része, mind abból az első öt évből ered, amikor még vízenyős földeket kellett művelniök.

Az értekezlet kimondotta, hogy minden egyes telepésnek megélhetési, családi és fent eladott kedvezőtlen viszonyait figyelembe veszik.

Szabadkay Ignác szatmárosvári jegyző több figyelemre méltó megjegyzést tett. Színtén kérte, hogy első sorban vegyék tekintetbe a dunamenti csángó telepés községek megélhetési képességét és rossz földjeik gyenge termését. Kérte továbbá, hogy a telepöldeknek eladása ne korlátoztassék a telepészek között.

Szóba került ezután, hogy üdvös volna, ha a telepés községek dohánytermelésre kapnának engedélyt, mert ez az a gazdasági ág, mely jó hasznot hajt s csakis ezzel a jövedelemforrással lehetne a telepés községeket a nagy hátralékoktól megmenteni.

Csernovics Diodor konstátálta, hogy a dohánytermelés engedélyezése a pénzügyminiszter reszortjába tartozik s erre nézve külön intézkedés szükséges.

Papp Géza orsz. képviselő előadja, hogy ez irányban a pénzügyi bizottságban ő már felszólalt s az ügyben tárgyalások folytak a két minisztérium között.

Pártay Zoltán orszébetlaki jegyző az ő telepesei nevében kérte szintén Reitter előterjesztésének figyelembe vételét, mielőtt a komoly és költséges perlések és a kimozdításokhoz nyulnának.

Csernovics Diodor közölte azt az elhatározását, hogy minden egyes telepés községben a közigazgatási hatóságok közbenjötne mellett az illető kincstári ispánok a helyszíneire ki lesznek küldve s minden egyes telepésnek viszonyait megállapítják.

E megállapítások után, ha a békés uton való felszólítás nem használna, az értekezlet hozzájárul

ahhoz, hogy a hátralékos telepészeket beperlik és kimozdítják a telepekből.

Miután Csernovics Diodor köszönetét fejezte ki a főispánnak közreműködéséért az ügyben, dr. Dellimanics Lajos főispán biztositotta a kincstár képviselőjét s kérte, hogy a földmívelési miniszternek is adja tudtára: hogy a közigazgatási hatóságok úgy a kincstár, mint a telepészek érdekében a legteljesebb mértékben közre fognak működni abban, hogy a hátralékos telepváltságok lehetőleg minden nagyobb rázkódattal nélkül behajttassanak.

Ezzel az értekezlet véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggel 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Lamentációk.** Egy száraz fügefafa hajladozott az útfelen. A kiszáradt fánál nincs is valami szomorubb... Még az ut fehér pora is belepte. Kisértet volt a többi lombos, virágos fügefák, pálmafák sorában. — Ez a száradt fa mégis virágot hajtott, gyümölcsöt termelt alig annyi időnek múlása alatt, mi néhány minutumig tartó utnak a megtevéséhez kívánatos. Levelet hajtott, kivirágzott ez a száraz fügefafa, amidőn a fehér arcu, fehér homloku, galambtízta szemű fiatal férfiember érkezett közelébe és tekintetét reá vetette. Nem aranyos gyaloghintóban jött ez a férfi. Izmos vállu rabszolgák nem emelték. Páncélinges lándzsások nem voltak kevélykedő kiserői. Gyémantkorona sem volt a fején. Bibor-bárony kiralyruha nem takarta karcsu termetét. Közönséges öszvér hátán lovagolt. Hőfehér kelméből volt az öltözője. Nem jött ő eles fegyvereknek kemény hatalmával. Csak egy virágos ágacska tartott kezében. De szava, mint a csurgatott méz, édes volt. Tekintete, mint a fehér galamboknak tekintete. Ő jött hirdetőjeként a — szeretetnek. És ujjongott és hódolt ő neki az egész nép. — Ami virág csak termett Jeruzsálem kertjeiben, azt a gyöngé szüzek letepték, ami lombot csak hajtottak a büszke pálmák, legalyazták azt az erős férfiak s odaszórták mind e virágos tavaszt a fehér homloku jövevénynek utjába. Volt, ki drága köpenyét leterítette az utcának meszes porába. És ujjongott. És sirt örömben a nép... Ez a fehér homloku férfi Jézus volt. Ő Máriának volt a fia... Ez a nap virágvasárnapja... amely nappal megkezdődött a nagy hét...

Az egyház a nagyhét két első napján nem tart külön isteni tiszteletet. Csak a szerdai napon kezdődnek a különleges szertartások, amikor felhangzik a keresztény hívők panaszos éneke, a lamentáció, Jeremiás próféta siralmaiból. Az első lamentációt holnap szerdán délután 3 órakor tartják. Csütörtökön és pénteken szintén 3 órakor kezdődnek a lamentációk.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter a dr. Molnár Viktor főispán, mint a Temes-Bégyavölgyi vízszabályozó társulat miniszteri biztosa oldala mellett működő véleményező bizottság tagjaivá Nákó Sándor gróf földbirtokost, Csávossy Gyula földbirtokost, Botka Béla országgyűlési képviselőt és dr. Gyertyánffy László földbirtokost kinevezte.

— **A torontálmezei muzeum kérdésével** foglalkozik mai vezércikkünk, amely dr. Morvay Győző budapesti állami főgimnáziumi igazgató tollából ered, ki jelenleg Nagybecskerekén tartózkodik s itt tölti a husvétii szünidőt, mint dr. Plechl Szilárd m. főorvos veje. Birjuk a tudós igazgató ur szives ígését, hogy itt tartózkodása alatt többször fölkeresi lapunkat cikkeivel.

— **A szerbek Gyümölcseltő Boldogasszonya.** A gör. kel. szerb és román egyházak ma ünneplik Gyümölcseltő Boldogasszony ünnepét, mely alkalomból a szerb templomokban ünnepies misék voltak.

— **A felső-torontáli armentesítő társulat közgyűlése.** A felső-torontáli armentesítő társulat múlt vasárnap délelőtt tartotta rendez évi közgyűlését Nagyikindán a városháza nagytermében Rónay Jenő elnöklete alatt. A közgyűlésen a társulat múlt évi állapotáról szóló évi jelentés tudomásul vétetett, a zárszámadások felülvizsgálattak és jóváhagyattak. Bemutatott több szükségessé vált építkezés terveze, — többek között az állandó partburkolásokra vonatkozólag is, — melyek jóváhagyólag elfogadtattak. Megválasztott továbbá az 1903. évre a fegyelmi bizottság, végül pedig két új választmányi tag, még pedig az al-elnökké lett Karácsonyi Andor helyére Pittkő Béla tiszahelyesi jegyző és az új lippai kincstári erdőhivatal új vezetője az elhalálozott lippai főerdőmester helyére.

19
Polgár
és nép
ország
képvise
sorban
közöln
venyt.
(Szege
(Nagy
József
szóla
titkos
mány
gálati
készít
kisebb
véget
hadnag
városi
különö
tott me
külföldi
közöln
telen re
jutott
kiállít
Kovács
munká
a szón
sikerre
ország
is mé
glasgow
János
című raj
szönye
a szaka
tásukra
munkát.
ketely
felett, a
iparunk
fogva, n
a legut
az illet
urnót a
s házi ip
értelme
azt a
éremm
és a nag
folyó hó
cal egy
gazd. egy
fel ünne
egyházba
több ezer
egylet val
viselve; e
képviselő
tisztviselő
Leonora
hölgye fo
1903. évi
helyiségi
lépődji:
korona.
— E
ról írják
ságnak. I
torontál-
a bábás
szerencse
tek" sorl
A hatósá
folytán n
községben
ban gyan
colták. A
titok mar
meztetett
ben folyó
ösv. Kor
tal a vizs
temetve
hatóságna
nem ment
széki inté
kiásatása
szolgabíró
meglepeté
lakóit apr
mindnyaj
ellen s meg
hozzátarto
hogy a ká
folyjon vé
de a halott
Andor szor
modora a
annak, hog

Tanárok országos gyűlése. Az Országos Polgári Iskolai Egyesület tegnap Budapesten élénk és népes választmányi gyűlést tartott, amelyre az ország minden részéből megjelentek a tanárság képviselői. Nagy érdeklődéssel vitatták meg első sorban a fizetési törvény rendelkezéseit. Erre vonatkozólag az egyesület a képviselőházzal ad be kérvényt. Itt részt vettek a vitában Baranyai Gyula (Szeged), Kovács János (Budapest), Szeneš Adolf (Nagybecskerek), Nagy Lajos (Oroszáza), Krammer József (Kismarton). Az indítványok során főszóval Szeneš Adolf (Nagybecskerek) s a titkos minősítések ellen kel ki. A választmány az elnök indítványára a javaslatot a szolgálati pragmatikába tartozónak mondta ki, előkészítés végett az igazgatósághoz tette át. Több kisebb jelentőségű ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

Visszahelyezés. Berkes Lajos rendőrhadnagy tegnap délután adta át Strosz Béla városi főjegyző hivatalát. Berkes rendőrhadnagy különösen a büntügyi nyomozásokkal bízott meg.

A torontali házi szőnyegipar sikere külföldön. Mint az országos iparegyesület hivatalos közlönye a „Magyar Ipar” írja, a Glasgowban télen rendezett házi ipar kiállításán kiváló szerep jutott a magyar kiállítóknak. A kevés magyar kiállító közül főleg kitűnt a torontalmegyei Kovalszky Sára az ő remek szőnyegmunkáival. Kovalszky Sára már évek óta foglalkozik a szőnyeg műszövészetével s e téren már számos sikerre tett szert s az ő remek szövésű gobelinjei országos híreket. Kovalszky Sára művei a külföldön is méltó feltűnést keltenek s így volt ez a glasgowi házi iparkiállítás is, hol a Vasvári János „Pásztor” és Horti Pál „Repülő libák” című rajzai után Kovalszky Sára kivételében készült szőnyegmunkák akkora feltűnést keltenek, hogy a szaklapok külön hasábjokat szenteltek méltóságukra s annyira tökéletesnek ismertették el a munkát, hogy a kevésbé hozzáértő látogatóban kétely támadt az áru házi ipari provenienciája felett, ami csak bizonyítéka annak, hogy házi iparunk kezd számottevő lenni. Nem esoda ennél fogva, hogy Budapesten a kereskedelmi miniszter a legutóbbi karácsonyi műparkiállítás alkalmából az illetékes jury javaslatára Kovalszky Sára műveit a művészeti szőnyegszövés meghonosításaért s házi iparszerű gyakorlásáért, művészeti terveknek értelmes és kifogástalan kidolgozásáért — amint azt a „Magyar Iparművészet” írja — állami éremmel tüntette ki.

Hangverseny. A „Harmónia” férfidalkör és a nagybecskereki „Zenekedvelők egyesülete” folyó hó 13-án a kaszinó összes termeiben táncmulat egybekötött hangversenyt rendez.

Zászlószentelés. A Délvidéki földmívelők gazd. egyesületének zászlóját f. hó 13-án avatják fel ünnepélyesen a temesvári róm. kath. székes-egyházban. Az ünnepély igen fényes lesz. Vidékről több ezer ember fog bejönni Temesvárra. Az egyesület valamennyi fiókja küldöttségileg lesz képviselve; eljön továbbá a délvidék számos orsz. képviselője földmívelésügyi miniszterium több tisztviselője, stb. A zászlóanya, Wittmann Leonora urnő körül Temesvár számos előkelő hölgye fog csoportosulni.

Mulatság. A bégaszentgyörgyi társaskör 1903. évi április 13-án (husvét hétfőn) saját helyiségeiben zártkörű táncmulat rendez. Belépődíj: személyenként 1 korona, családjegy 3 korona.

Exhumálás akadályokkal. Torontál-Tordáról írják: Nemrégiben tudomására jutott a hatóságoknak, hogy özv. Korsó-Benak Róza 70 éves torontál-tordai vénasszony rendszerint foglalkozik a bábáskodással s utóbbi időben azonban oly szerencsétlen eredményre jutott, hogy az általa „kezeltek” sorban elhaltak, ami méltó feltűnést keltett. A hatóság megindította a vizsgálatot s ennek folytán már mintegy két hét előtt megjelent a községben a törvényszéki bizottság s egy akkori banyan körülmények közt elhalt nőt felboncolták. A vizsgálat eredménye azonban egyelőre titok maradt s csak a vizsgálat folytatása figyelemre méltó. Azóta ismét feljelentés történt özv. Korsó-Benak Róza „bába” ellen, de ezúttal a vizsgálat tárgyát képezendő nő már el volt temetve s így kiadatása vált szükségessé. A hatóságnak erre vonatkozó intézkedése azonban nem ment akadálytalanul, mert midőn a törvényszéki intézkedés végrehajtására az eltemetett nő kiadatása végett Bánlaky Andor törökbecsei szolgabíró tegnap Torontál-Tordára érkezett, az a meglepetés érte, hogy az egész község összes lakóit apraját-nagyját kint találta a temetőben s mindnyájan állást foglaltak a hatósági intézkedés ellen s megbízóik, főleg az elhunyt nő családja és hozzátartozói egész határozottan kijelentették, hogy a kiadatást nem engedik meg s „inkább folyjon vér, inkább ok is a halott mellé kerüljen”, de a halottat bántani nem engedik. Bánlaky Andor szolgabíró rendkívül tapintatos és finom modora a továbbiaknak elejét vette s dacára annak, hogy a községbeli egész csendőrségi ki-

vonult és rendelkezésére állott, azok beavatkozására nem került a dolog, mert Bánlaky a népnyelvén addig-addig magyarázta a dolog, míg ezek lassan engedni kezdték s mintegy másfél órai alkudozás révén annyira vitte a dolog, hogy végre az elhalt hozzátartozói is beleegyeztek a halott kiadatásába, csakis azt a feltételt szabták, hogy legalább ne a falubeliek végezzék a kiadást. Bánlaky, ki mindjárt átlátta a helyzet komoly voltát, már jól előre intézkedett arról, hogy a szomszéd községből a kiadatás végzésére emberek jöjjenek, úgy hogy mire a megegyezés létrejött, a telefon útján odarendelt szomszéd községbeli emberek is megérkeztek s így akadálytalanul végezheték a feladatukat. Bánlaky Andor szolgabíró valóban tapintatos eljárása megelőzte a véres összeütközést s módját nyújtotta, hogy a törvényszéki bizottság zavaróanul végezhesse a dologát. Az elhalt nő után tizenegy élő gyermek maradt, kik szivrázó sírissal fogadták a föld mélyéből ismét kiemelt elszerecsényeltetett anyjukat. A törvényszéki vizsgálat még folyik.

Szélhámos temetkezési igazgató. Temesvárról írják: Sebes Béla, a temesvári Szt.-Margit temetkezési vállalat volt igazgatója néhány hét előtt nyomtalanul eltűnt Temesvárról, hol nem éppen a legkellemesebb emlékeket hagyta maga után. Alig van a városban iparos vagy kereskedő, a kinek ne tartoznék, vagy a kit be nem csapott volna. A becsapottak büntényítő feljelentést tettek ellene, mire ő megszökött Temesvárról. Most kislit, hogy Temesvárról Münchenbe ment, ahol fölkereste Gaugusch Károly koporsógyárost, a kivel korábban üzleti összeköttetésben állott és elhitette vele, hogy a Szt.-Margit temetkezési vállalat eladó és az eladással ő van megbízva. Gaugusch megkötötte vele az előnyös adás-vételt. Tárgyalások közben Sebes kicsalt a gyárostól 180 koronát, azt állítva, hogy elfogyott a pénze. Gaugusch ma Temesvárra érkezett, hogy átvegye a temetkezési vállalatot és ekkor kislit, hogy Sebes csufosan becsapta. Rögön följelentette az esetet a rendőrségnek, mely értesítette róla a müncheni rendőrséget. Sebes ellen különben esélis miatt tegnapra végtárgyalás volt kitéve a helybeli kir. törvényszéknél. A tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, mert Sebes nem jelent meg. A kir. törvényszék elrendelte Sebesnek országjárta való köröztesét.

Tűz Szőreghen. A napokban Szőreghen ismeretlen okból tűz ütött ki s két ház leégett. Csak a tűzoltóság legnagyobb erőfeszítése mellett sikerült elérni, hogy a nagy szelben egész utcasor nem esett a pusztító elem áldozatául.

A vasúti forgalom lebonyolítása a husvétii ünnepek alatt. A MÁV. igazgatóságának közlése szerint a magyar kir. államvasutak a husvétii ünnepek alkalmából a forgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében megfelelő előkészületeket tesznek. Miután a husvétii ünnepek alatt Erdélybe és Fiuméba előre láthatólag nagyobb számban utazó kirándulók lesznek, ezek kényelmére a rendes vonatokhoz nagyobb számú kocsik fognak csatoltni. Együttal megjegyeztetik, hogy a központi menetjegyiroda az utóbbi vonalakra csinosan kiállított utleírásokat bocsát ki, melyek ezen iródában 20 fillérért megszerezhetők. Tekintettel a várható nagy forgalomra és a pályaudvarok személypénztárainál beálló torlódásra, ajánlatos, hogy az utasok menetjegyeiket a központi menetjegyirodában már előre megváltják, mely iroda azokat már néhány nappal előbb is kiszolgáltatja és ugyanott az uti podgyaszt is bárhova közvetlenül felveszi.

TÖRVÉNYSZÉK.

A május havi esküdték.

A nagybecskereki kir. törvényszék most állította össze a május hóra kisorsolt esküdték lajstromát. A május havi ülészak jövő hó 4-től 9-ig fog tartani. A jövő havi esküdték a következők:

Rendes esküdték: Szabó Márton földműves Káptalanfalva, Grünwald Zsigmond gőzmalombérlő Szerb-Ittebe. Balogh Mihály nyugalmazott árvaszéki ülnök Nagybecskerek, Armbruster József kereskedő Nagybecskerek, Kolényi József nyug. tanító Tótaradac, Szépfly Zoltán uradalmi intéző Beodra, Wagner András téglagyáros Beodra, Wacker Péter földműves Szerb-Neuzina, Thury Róbert földbirtokos Törökbecse, Mangold L. Hermann könyvkereskedő Nagybecskerek, dr. Annau Ernő ügyvéd Nagybecskerek, Arady András földműves Beodra, Fantz István Kovács Nagybecskerek, Araszki Áca asztalos Aracs, Turi István földműves Ürményháza, Brájner Gyula nyug. tanító Nagybecskerek, Pfanner Péter kisbirtokos Német-Ecska, Pierre János vegytisztító Nagybecskerek, Pravda Sándor földműves Káptalanfalva, Csenniczky Gyula tisztartó Tót-Aradac, Tumó Antal kisbirtokos Bóka, dr. Dániel Pál nagybirtokos Bóka, Fehér József földműves Ürményháza, Heller Mór szappanos Nagybecskerek, Mariakovics András földbirtokos Törökbecse, Molnár Lipót földbirtokos Ürmény-

háza, Papp Miklós uradalmi intéző Partos, Naske Károly nyug. városi hivatalnok Nagybecskerek, Paul Jakab földműves Módos.

Pótesküdték: Zsiross Imre árvaszéki ülnök, Ujváry Adolf fakereskedő, Szabó Bertalan tanfelügyelői tollnok, Litawsky Pál pénzügyi fogalmazó, dr. Steinbach Béla árvaszéki ülnök, Szauer Pál kereskedő, Winger Ferenc géplakatos, dr. Várady Imre ügyvéd, Szabó János kovácsmester, Rehak Béla városi jegyző.

Sport.

Ügető-versenyek. A minap regisztráltuk a hírt, hogy erős a kilátás arra, hogy Budapesten április végére a megalakulás stádiumába jut az Országos magyar ügetőverseny-egylet, mely az eddigi Urkocsisok szövetségére átalakulása után fog létrejönni. Ezen új egyletbe felvételre bármely tisztességes ember jelentkezhet az egylet titkárságában. (Eszterházy-utca 22.) az évi tagdíj mindössze 30 kor., melyért az összes tagsági jogok élvezete nyújtatik. Ily nagy ügető-egylet annál mulhatatlanabb szüksége van a magyar fővárosnak, mert a hazai lötenyésztés verseny-egylet nélkül, ügető-egylet nélkül egyáltalán nem ekzisztálhat, míg az ügető-egylet nemcsak a nagy magyar tenyésztés kipróbálását teszi lehetővé, hanem a világpiacra is biztosítja tenyésztésünk előkelő helyét más országokéval szemben, mely tenyésztés ügetőegylet nélkül biztos hanyatlásnak és megsemmisülésnek néz elébe. Azon általános érdeklődés, melylyel az egész sportközönség ily nagy ügetőegylet keletkezését várva-várja, igazolja a mozgalom létjogosultságát, s hogy a budapesti lövenyversenyek kiegészítő részeképp méltón illeszkednek be az ügetősport hézagpótló intézménye. Nem feltevés, de biztos tudat az, hogy Budapest polgársága, melynek eddig igazán nehezen nélkülözött és közhajtott intézményét óhajtja megteremteni az Országos Magyar Ügető Versenyegylet, most alkalom nyilván, tömegesen fognak csatlakozni a megindult mozgalomhoz. Az alapszabálymódosítást az Urkocsisok felterjesztették a belügyminiszteriumhoz s így semmi akadály sincs a belépésnek. A kiküldött bizottság fáradszóról dolgozik a tagok gyűjtésén s részjegyek jegyzetelésén s valóban semmi sem lehet kivanatosabb, hogy fáradozásukat teljes siker koronázza. A mennyiben a polgárság kellő számban jelentkezett, április végén tartandó közgyűlésen az új egylet végleg megalakul s már ekkor megállapítják a legközelebbi nagy ügetőmeeting határnapjait, úgy hogy még ez évben alkalmunk lesz igazán nagy stílusban rendezett szép ügetőversenyekben gyönyörködhetni. Aláírási ivaek bocsátattak ki a tagok részére s bárki, aki az ügető-ügy barátja, jelentkezhet felvétel végett. Bejelentheti ezt levélben is, vagy személyes jelentkezéssel is az Urkocsisok szervezetetének az Eszterházy-utca 22. alatti hivatalában.

Közgazdaság.

Közgyűlések.

Április 9. A „Nagybecskereki kerékpár-egylet” közgyűlése.
Április 9. Az „Alibunári járási hitelszövetkezet” közgyűlése.
Április 13. A „Zsigmondfalvai hitelszövetkezet” közgyűlése.
Április 19. A torontali helyi érdekű vasutak alkalmazottai fogvasztási szövetkezete felszámolás alatt közgyűlése.

A szabályi vásár. A szabályi országos vásár április 12-én és 13-án lesz, a melyre vesztmentes helyről mindenféle állatot fel lehet hajtani.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1902. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 34 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 45 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antallalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 54 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

TÁVIRATOK.

Az új indemnitás.

Budapest, április 7. (A „Torontál“ ered. távirata.) A képviselőház április 16-án tudvalevőleg megkezdi az új indemnitás tárgyalását. Ujabb hírek szerint kilátás van arra, hogy az indemnitást még ebben a hónapban letárgyalják.

A kiegyezés.

Budapest, április 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház közigazgatási bizottsága április 16-án folytatja a kiegyezési javaslatok tárgyalását, melyet még a jövő héten be is fejeznek.

Kiutasított hírlapíró.

Budapest, április 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zimonyból táviratozzák: A városi hatóság Zerbóni Károly hírlapírót a hatóság elleni izgatás miatt kiutasította a városból.

Öngyilkos önkéntes.

Budapest, április 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Kund Árpád önkéntes, harmadéves orvosnövendék az éjjel szülei lakásán megmérgezte magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen.

A hollandiai vasúti sztrájk.

Budapest, április 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Amsterdamból jelentik: A hollandi vasúti és kikötő munkások sztrájkja tegnap fenyegetőbb jellegűt öltött s számos helyen összeütközés volt a sztrájkolók és a katonaság között, mely a forgalom zavartalan lebonyolítása fölött örködött. Több sztrájkoló megsebesült, sokat letartóztattak. A rendezések következtében csak néhány vonat közlekedik. Amsterdam utcáin a rendőrség és polgárőrség cirkál, hogy a lakosságot megóvja a sztrájkolók inzultusaitól.

Áprilisi hó.

Budapest, április 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Innsbruckból jelentik, hogy tegnap Tirolban nagy havazások voltak. Különösen Innsbruck környékén esett sok hó, úgy hogy az egész vidék fehér.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.57—7.58
Buza júliusra	7.48—7.49
Buza októberre	7.46—7.47
Rozs áprilisra	6.67—6.68
Rozs októberre	6.40—6.41
Tengeri (májusra)	6.01—6.02
Tengeri (júliusra)	6.08—6.09
Zab (áprilisra)	6.01—6.02

Torontálvármegye alispánja.

12064 sz. 1903.

317—22

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál lemondás következtében megüresedett és évi 2150 korona törzsfizetés és 400 korona lakbérrel javadalmazott II-od osztályú aljegyzői állásra, valamint a választás következtében esetleg megüresedendő vármegyei tisztii állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivatnak pályázni kívánók, hogy az 1883. évi I. t.-cikkben előírt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt szabályszerű pályázati kérvényüket dr. Dellimanics Lajos főispán urra címezve, ha közszolgálatban állnak törzskönyvi lapjuk (személyi vagy minősítési táblázatuk) másolataival kiegészítve hivatali főnökük, ellenkező esetben lakóhelyük illetékes törvényhatósági első tisztviselője útján legkésőbb folyó évi május hó 5-ig bezárólag itt nyujtsák be.

Nagybecskerek, 1903. évi április hó 3-án.

Alispáni szék tres:

Dr. Vinczehidý Ernő,
főjegyző.

Vidéki közönség

figyelmébe ajánlom a

Temesvári-utcában levő

„Vörös esaphoz“

cimzett

SZÁLLODÁMAT.

Hideg és meleg ételek

Pontos és gyors kiszolgálás.

Ugyanitt hálószobák is kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Szánthó István,
szállodás, Nagybecskereken.

297—33

Torontálvármegye főispánjától.

531/1903. szám.

316—32

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál üresedésben lévő és a folyó évi május hó 14-én tartandó rendes tavaszi közgyűlésében választás útján betöltendő alispáni állásra és a netán megüresedő egyéb állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ezen évi 6200 korona fizetéssel és természetbeni lakással egybekötött és esetleg megüresedő egyéb állásokra pályázni kívánnak, hogy az 1883. évi I. t. c. határozmányainak megfelelő és képesítésüket igazoló pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez címezve, folyó évi május hó 8-ig nyujtsák be.

A pályázat közelebbi módjára a 125.000/1902. sz. B. M. rendelet 4. és 5. §§-ai adnak utbaigazítást.

Nagybecskerek, 1903. évi április hó 1-én.

Dr. Dellimanics Lajos,
főispán.

BÉRBE ADOM

folyó évi május hó 1-től

HAZAMAT,

amely egy lakásból áll, 5 szoba, konyha, kamra, mosókonyha, pince, padlás és faskamra. Parkirozott udvar, gyümölcs- és konyhakert, valamint egy 20 méter hosszú kukorica-kotárka.

Bővebb felvilágosítást ad: özv. Krsztics Johanna, a mellette levő házban, vagy levéllileg alólírott.

Krsztics János,
ügyvéd,
Módoson.

221—x.14

Elsőrendű

k ő s z é n.

Drenkovi elsőrendű aknaszenet-
gépfűtésre nagyon alkalmas,
ajánl legolcsóbban

Grünberger Adolf

Aradáci-ut 1. sz.

ezelőtt Steigerwald-féle fatelep.

230—10.5

A párdányi főszolgabírószágtól.

1065/1903. ki. szám.

318—3.1

Pályázati hirdetmény.

Szerbszentmárton községében a községi szülésznői állás elhalálozás folytán üresedésbe jövén, a pályázat ezennel kiíratik s felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket alólírott hivatalhoz 1903. évi április hó 18-áig nyujtsák be. A később beérkezett folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Ezen állás évi 180 korona fizetéssel van egybekötve és azonfelül minden szülésnél való közreműködésért 2 korona díj jár. Köteles azonban a szegényeknél teljesen ingyen közreműködni.

A választás napja később fog kitűzteni.

Párdány, 1903. évi április hó 1-én.

Torontálvármegye párdányi járás
főszolgabírói hivatala.

Pancsovai főszolgabírószágtól.

2023. szám 1903.

313—2.1

Pályázati hirdetmény.

A Révaújfalui községben üresedésbe jött két községi irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve és pedig: egyenként 720—720 korona évi fizetéssel jár és választás útján töltenek be, felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a megyei szabályrendeletben előírt képesítést és eddigi működésüket igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket 1903. évi április hó 30-ig alólírott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1903. évi április hó 4-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

Torontálvármegye törökbecsei főszolgabírájától.

1390. sz. 1903.

319—3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásba bekebelezett Torda nagyközségben a jegyzői állás nyugdíjazás következtében megüresedvén, annak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy törvényes minősítésüket igazoló okmányokkal, valamint eddigi alkalmaztatásukra vonatkozó bizonylatokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi május hó 25-ig nyujtsák be.

Javadalmazás: 1200 korona törzsfizetés; adó és költségmentes haszonélvezetre 4 hold szántóföld; szabad lakás és hozzátartozó kert díjmentes használata és a magánmunkálatokért szabályrendelet szerint járó díjak. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj címén a jegyző 160 koronát kap.

Törökbecse, 1903. április hó 4-én.

Dr. Welíacha,
szolgabíró.

46.269/903. C. II. sz.

Magy. kir. államvasutak.

H i r d e t m é n y.

Délnémet-osztrák-magyar kötelék.
Díjszabás II. rész D. közös füzet, érv. 1895. április 1-től.
(Pótlék kiadása.)

Folyó évi április hó 1-vel való érvénnyel a fenti II. rész D. füzetéhez az V. pótlék lép hatályba, mely módosításokat és kiegészítéseket tartalmaz.

Budapest, 1903. március hó 30-án.

A m. kir. államvasutak igazgatósága,
a részes vasutak nevében is.
(Utánnymás nem díjazatik.)

Nyomdásztanulónak

jó házból való fiu felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 27—x.33

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módsi h. é. vasút menetrendje.
Érvényes 1902. évi október hó 1-től.

Oda.				Nagy-Becskerek—Zombolya.				Vissza.			
V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	V-v.
7015*) 7001. 7013. 7011.				1.				7002. 7012. 7014.*)			
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
			815	ind. Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	érk.	740					
			1146	" Szeged (123.)	"	350					
			450	ind. Nagy-Kikinda (122.)	"	149					
			455	ind. Nagy-Becskerek (2.)	"	934					
1138	333		456	érk. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	ind.	929					
1148	342		506	ind. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	érk.	919	715	628			
1158	351		516	▼ Nagy-Becskerek-Gytelep	▲	910	705	618			
430			200	érk. Sándorudvar (2.)	"	901	655	603			
1159	352		517	ind. Pancsova (2.)	"	1213	650				
1222	405		532	ind. Sándorudvar (2.)	rk.	900	652	607			
1230	413		540	▼ Lázárföld	▲	848	639	554			
1238	421		548	*Pusztá-Kenderes		839	625	536			
1254	434		606	*Lajosmajor		831	620	528			
108	447		690	▼ Szárca	▲	819	607	515			
	803		932	érk. Szécsány (3. 4.)	ind.	805	551	500			
	601			érk. Versecz (3.)	ind.	595	230				
	647			" Számos (4.)	"	440					
	1017			" Antalfalva (5.) (Számoson át)	"	380					
	759			" Alibunár (4.)	"	310					
		516	280	érk. Pancsova (2.) (Számoson, Antalfalván át)	ind.	200					
		310		ind. Versecz (3.)	érk.	432					
				ind. Alibunár (4.)	érk.	1017					
14	455	758	680	ind. Szécsány (3. 4.)	érk.	737	540	454			
135	514	822	651	érk. Módsos (6.)	ind.	738	519	433			
	724		905	érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	ind.	527	235				
	7003 sz.v.		235	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.		905				
	430		706	ind. Módsos (6.)	érk.	733	510				
	442		719	▼ Fény	▲	722	458				
	459		737	▼ Párdány	▲	710	445				
	512		752	Jánosföld		655	427				
	523		806	Ó-Telek		644	415				
	533		816	Óregfalva		636	406				
	544		828	Torontál-Ujvár		624	364				
	608		849	Csene		611	340				
	615		958	*Kuriácska.		558	323				
	623		908	Kécsa		549	315				
	632		917	▼ Klári	▲	540	306				
	645		932	érk. Uj-Zombolya (7.)	ind.	526	250				
	648		937	ind. Uj-Zombolya (7.)	érk.	524	248				
	655		944	érk. Zombolya (7.)	ind.	518	241				
	953		1238	érk. Szeged (123.)	ind.	147	1146				
	1257		715	" Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	ind.	700	830				
	817			érk. Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.		153				

*) Csak minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik.

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.			
Sz-v.	V-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	V-v.
7302. 7312.				4.				7311.			
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
			333	ind. Nagy-Becskerek-Bpart (1.)	érk.	715					
			518	" Zombolya (1.)	"	944					
			527	" Temesvár-Józsefváros (6.)	"	905					
			803	ind. Versecz (3.)	érk.	932					
		515	804	ind. Szécsány (1. 3.)	érk.	530					
		523	813	▼ Csott (3.)	▲	521					
		524	814	Csott		520					
		532	822	*Bóka megállóhely		512					
		547	830	Jarkovác		458					
		601	854	érk. Számos (5.)	ind.	440					
				ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	érk.						
				" Antalfalva (5.)	"						
				ind. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át)	érk.						
				érk. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át)	ind.						
		647		" Antalfalva (5.)	"	350					
		759		érk. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	ind.	200					
			902	ind. Számos (5.)	érk.	426					
			917	▼ Dobrica	▲	412					
			928	Ferdinándfalva		401					
			939	Háncsa		346					
			951	Kevi-Szöllős		333					
			1010	Uj-Alibunár		317					
			1017	érk. Alibunár	ind.	310					
			1325	érk. Versecz (128.)	ind.						
				érk. Temes-Kubin (128.)	ind.						

Keskenyvágányú vonal.

Oda.				Nagy-Becskerek-Bégapart—Zombolya.				Vissza.			
Vegyes-vonat				Vegyes-vonat				Vegyes-vonat			
7611. 7613.				7612. 7614.				7613. 7615.			
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
			368	ind. N.-Becskerek-Bpart (1. 2.)	érk.	823	655				
			404	Német-utca		818	650				
			410	Ferencz-József-tér	meg-	812	644				
			415	Korona-szálloda	álló-	807	639				
			421	Temesvári-utca	helyek	801	633				
			427	Nagy-Becskerek-Vámház		755	627				
			434	*Klek megállóhely		737	608				
			479	Klek		733	604				
			514	Katalinfalva		715	546				
			519	*Katalinfalva megállóhely		702	533				
			529	Béga-Szent-György		683	524				
			535	Itvarnok-Rogandorf		636	506				
			673	Csöstelek		620	489				
			622	*Pálmajor		589	429				
			631	*Jánosmajor		530	419				
			655	Magyar-Üsernya		534	403				
			701	*Károlymajor		521	350				
			708	*Lajosmajor		514	343				
			726	Német-Üsernya		457	326				
			733	*Jánosmajor		449	318				
			750	érk. Uj-Zombolya (1.)	ind.	432	301				
			756	ind. Uj-Zombolya (1.)	érk.	431	288				
			808	érk. Zombolya (1.)	ind.	423	250				
			952	érk. Szeged (123.)	ind.	147	1146				
			1257	" Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	ind.	700	830				
				érk. Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.		153				

Jelmagyarázat. * Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára.
Megjegyzések. 1. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig aulról lefelé olvasandók. — 2. Az indulási és érkezési idők középsőre al időre vonatkoznak. — 3. Az éjeli idő, esti 600 óratól reggel 500 percig, a percekkel jelző számjegyeknek aláhuzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok állí közvetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekkel vannak nyomtatva. — 5. A saját vonalak elágazási állomásainál zárójelbe tett szám mutatja az illető csatlakozó vonal menetrendjének sorszámt. — 6. A személyszállító vonatok részletes menetrendét tartalmazó zsebkönyvecskék 80 filléért az állomásokon a kapusok, illetve a személyzetnél kaphatók.

Oda.				Nagy-Becskerek—Pancsova.				Vissza.			
Sz-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.	Sz-v.	V-v.
7106. 7112. 7102.				2.				7101. 7114.			
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
			650	ind. Budapest-nyug.-pályaudvar (123.)	érk.	719	745				
			142	" Szeged (123.)	"	350	122				
			155	ind. Nagy-Kikinda (122.)	"	149	105				
			823	ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.	934	555				
			828	érk. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	ind.	919	539				
			837	ind. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	érk.	910	518				
			848	▼ N.-Becskerek-Gytelep	▲	910	518				
			859	érk. Sándorudvar (1.)	ind.	901	497				
			118	ind. Zombolya (1.)	"	1213	490				
			127	ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	"	900	462				
			105	ind. Versecz (3.)	"	848	439				
			105	ind. Szécsány	"	839	425				
			992	ind. Sándorudvar (1.)	"	831	420				
			917	▼ Beska-Zagmondfalva	▲	819	407				
			956	Tomasovác		805	394				
			1014	Torontál-Ozora		795	382				
			1039	érk. Antalfalva (5.)	ind.	787	370				
			906	ind. Számos (5.)	"	780	363				
				" Alibunár (4.)	"	771	356				
				" Szécsány (3.)	"	762	349				
				" Nagy-Becskerek (1.) (Sándorudvar át)	"	753	342				
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.) (Sándorudvar át)	ind.	744	335				
			650	ind. Antalfalva (5.)	érk.	735	328				
			706	▼							

„Turul“-cipőgyár
részvénytársaság
ezelőtti „Mödlingi cipőárú”
Nagybecskerek,
Hunyadi-utca 611.
Herzfeld-féle ház.

Bámulatosan olcsók, szolidak, tartósak és erősek cipőárúink. Legelegánsabb és legújabb facon.

Óriási választék:

Férfi cugos cipő	5— korona és feljebb
Férfi hegymászó (Bergst.) cipő	5-50 korona és feljebb
Férfi barna hegymászó cipő	7— korona és feljebb
Női cugos cipő	4-60 korona és feljebb
Női gombos és fűzős cipő, fekete és színes	5— korona és feljebb
Női alkalmi cipő csokorral	2— korona és feljebb
Gyermek fűzős és gombos cipő, fekete és színes	1-60 korona és feljebb

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kisebb javításokat ingyen eszközölünk.
299—20.3

Hirdetmény.

Egyházaskér község határában a vadászati jog folyó évi április hó 25-én d. u. 3 órakor nyilvános árverés útján 6 egymásután következő évre bérbe fog adni, feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Egyházaskér, 1903. április 4-én.

315—3.1

Az előjáróság.

של פסח

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy az összes husvétii cikkek, ugymint: cukor, szilva, bor, szilverium, törköly-palinka stb. stb. kitünő minőségben nálam kaphatók és kérem szükségletét nálam fedezni, előre is biztosítva a n. é. közönséget a legpontosabb és legolcsóbb kiszolgálásról.

Különös figyelmébe ajánlom a husvétii boraimat.

Kiváló tisztelettel
Klein Samu,
Nagybecskerek.
259—4.4

Árlejtési hirdetmény!

Ó-Telek róm. kath. hitközség templomának 4421 kor. 61 fill. költségeloiránnyal való helyreállítását határozta el. A helyreállítási munkálatoknak vállalatba adására a szóbeli árlejtési határidő folyó évi április hó 16-ik napjának d. e. 9 órájára Ó-Telek községéhez tüzetik ki azzal, hogy az előirányzott költség összeg 10%-a az árlejtés megkezdése előtt bánatpénzül leteendő.

A vonatkozó terv, költségvetés és árlejtési feltételek a községi jegyzőnél bármikor betekinthezők.

305—8.3

Ó-Telek hitközsége.

Pancsoval főszofigablróságól.

718. szám. 1903.

312—2.1

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött Homolicz községi kézbesítői és adóvégrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve és pedig: a községi kézbesítő évi 240 korona, az adóvégrehajtó pedig 600 korona évi fizetést kap és választás útján töltendő be.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a megyei szabályrendeletben előírt képesítést és eddigi működésüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket 1903. évi április hó 30-ig alólirott hivatalnál nyujtsák be, mert a késebb beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1903. évi április hó 4-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszofigabiró.

Ujdonság!

Liptay István

ujjonnan berendezett elsőrendű férfi divatüzletében a legdivatosabb angol és francia gyártmányu kalapok, nyakkendők, cipők, férfi ingek, gallérok, keztük, valódi angol paletok stb. a legutánysabban beszerezhetők.

Ingek mérték szerint jutányos áron megrendelhetők.

269—x.6

Női- és leány-	Férfi- és fiu-
Saccok.	öltözetek.
Paletot-k.	Felöltők.
Gallérok.	Raglanok.
Jaquetek.	Costumok stb.
Peltűnő olcsó árak.	Leadsabb választék.

Ujdonságok most érkeztek
Felsenstein Ferenc-nél
Nagybecskerek
és pedig:
Tavaszi 1903.
Tavaszi 1903.

249—20.16

Kiadó családi lakás.

Az ujonnan átalakított Écskai-utcai 10. szám alatti ház, mely 4 szobából áll, zárt folyosóval, éléskamrával, cselédszobával, pincével és a szükséges mellékhelyiségekkel el van látva, szép parkirozott udvara van, május 1-ére kiadó.

Bővebbet

Csusner Lajosnál.

306—3.2

38352 A.

M. kir. államvasutak.

HIRDETME NY.

A magy. kir. államvasutak hivatalnokai, altisztei és szolgai nyugdíjintézetének tulajdonát képező és a székes fővárosban lévő házak pala és cseréptetőzeteinek jó karba tartását biztosítani kívánvau, e munkák elvállalására nyilvános pályázat hirdettetik.

Felhivatnak e munkákra pályázni óhajtók, hogy lepecsételt, sajátkezűleg aláírt ajánlataikat folyó évi április hó 15. azaz üzenőtűdik napjának déli 12 óráig a m. kir. államvasutak igazgatóságánál (Andrássy-ut 83. A. I-c ügyosztály) benyujtsák, ahol azok ugyan e napon nyilvánosan fel fognak bontani.

A munkák végrehajtásához kötött feltételeket tartalmazó ajánlati minta, valamint a szerződési minta a rendes hivatalos órákban reggeli 8 órától d. u. 2 óráig ugyanott megkapható.

Az egy korona bélyeggel ellátandó ajánlat, melyhez az ivenkint 30 filléres bélyeggel elátandó és sajátkezűleg aláírandó szerződési tervezet is csatolandó, következő felirással nyujtandó be: „Ajánlat a m. kir. államvasutak hivatalnokai, altiszti és szolgai nyugdíjintézetének tulajdonát képező házak tetőzeteinek fentartására”.

A 300 kor., azaz háromszáz koronával megállapított bánatpénz legkésőbbben az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis folyó évi április hó 14. déli 12 óráig készpénzben, vagy óvadék-képes értékpapirokban a m. kir. államvasutak főpénztáránál leteendő. A letéti jegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

E feltételeknek meg nem felelő, valamint később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett szabadon dönthessen.

Budapesten, 1903. március hó.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

Feketető község határában a vadászati jog folyó évi április 26-án d. e. 10 órakor nyilvános árverés útján 6 egymásután következő évre bérbe fog adni, feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

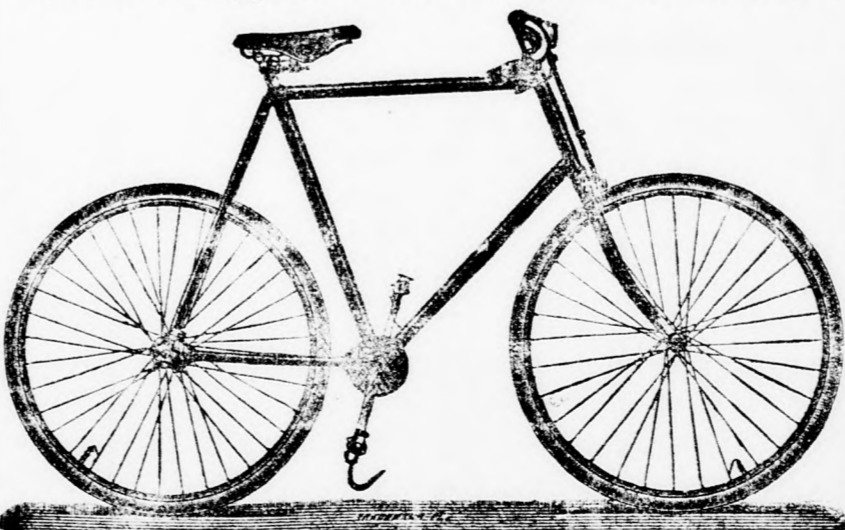
Feketető, 1903. április 4-én.

314—3.1

Az előjáróság.

Novák J. C., Nagybecskerek.

••• Legjobb kerékpárok. •••

••• Javitó műhely. •••

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világgiacon és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek.

„Waffenrad“, „Dürkopp“
„Noricum“
(lánc nélküli kitünő minőség.)

Mindezen gépek szabadfutóul is berendezhetők.

Motoros kerékpárok és automobilon is kaphatók.

231—32.7